

УВОДНА РИЈЕЧ

Поштоване колеге и пријатељи,

Пред вама се налази други број часописа за друштвену и хуманистичку мисао *Ноема*, који за разлику од претходног броја садржи одређене формалне допуне и измјене. Ради се преваходно о већем броју рубрика које су прецизније именоване и распоређене да бисмо поред стручних и полемичких радова могли објављивати и текстове друге врсте, као што су то рецензије, прикази, преводи, свједочанства, али и поезија и проза. Захвалност за ову конструктивну сугестију дугујемо колеги Мирославу Галићу чију критику претходног броја *Ноеме* доносимо на самом почетку овога броја. Кад смо се већ дотакли самог садржаја издања које држите у рукама, желио бих да укратко представим оно што се налази на сљедећим страницама.

Као што сам већ споменуо, одлучили смо да се на почетку овог броја нађе опширна критика коју нам је упутио колега Мирослав Галић поводом објављивања првог броја *Ноеме*. Овакав поступак био би сасвим разумљив (и уобичајен у окружењу провинцијске нескромности већине савремених медија који објављују само плаћене и незаслужене хвалоспјеве на сопствени рачун) да се ради о критици афирмативној и повољној. Међутим, колико је у одређеним сегментима конструктивна, она је једнако толико и „погубна“ (у једном манихејском и уобичајеном схватању погубности туђег неповољног суда) по уредништво и сам часопис. Овим „нелогичним“ потезом (који је у суштини питање уређивачког поштења и части) желимо да остваримо идеју о конструктивном вишегласју (најављену у првом броју), која би требало (бар по моме личном и дубоком увјерењу) да буде основа овог часописа.

Слиједи одговор на критику који је саставио колега-уредник Александар Вучковић. Не спорећи то да је горепоменућа критика на неким мјестима тачна и неумољива, ипак нам се чини да није разумјела смисао онога што уређивачки одбор жели да направи од овога часописа. Стога, иако груба и „неповољна“, она је допустила да уредништво још јасније изрази идеје о намјени овог часописа. Са овим бисмо хтјели да ставимо тачку на дискусију о томе шта би овај часопис требало да буде и да се посветимо томе да проширимо и продубимо полемике које би се тицале самог садржаја, сматрајући да је идеја водиља уредништва и више него јасна.

У рубрици стручних радова на првоме мјесту објављујемо рад Милке Рисовић о Његошу и његовом односу спрема књижевне традиције и традиције уопште. Рад је методолошки веома озбиљно написан, а поред тога што даје један сажет, али обухватан поглед на књижевно-стилску, па и духовну ширину и посебност Његошевог израза и испреплетене везе утицаја и одјека народне и књижевне традиције у његовом дјелу, у њему се јасно читује подробно и озбиљно разумијевање самог феномена пјесника и пјевања као пре-обликовања стварности и стварања симбола који прерастају „баналну“ стварност и уздижу се до мита, пјевања какво је Његошево.

Наредни рад, једнако озбиљан и исцрпан тиче се лингвистике, али дотиче и социологије, психологије и других научних грана због тематике којом се бави, а то је (не)пристојност (енг. politeness and rudeness) у свакодневном говору на енглеском говорном подручју, због чега је рад и штампан у изворном облику на енглеском језику. Иако се може чинити да нема смисла објављивати рад на енглеском, који се поврх свега тиче самог енглеског језика, због занимљивости саме тематике која се може посматрати са тачке гледишта неколико научних дисциплина (која се у исто вријеме тако блиско тиче човјековог општења са другима), али и образлагања главних праваца и теорија у промишљању овог проблема, које су све

релативно нове и не толико познате у нашој заједници, сма-трамо да овај рад свакако заслужује пажњу.

Као посљедњи стручни рад у овом броју доносимо кри-тички осврт колеге Слободана Марковића са Одсјека за срп-ски језик и књижевност Филолошког факултета на један од савремених романа српске књижевности, *Иследник* Драгана Великића. Овај рад је свакако врло актуелан како због самог романа о којем је ријеч (романа који се налази на прустовској линији схватања књижевности као спаса од пролазности), тако и због стила и методологије самог аутора рада, који је извршио сјајну анализу и уочио „одјеке“ и паралеле које вежу Великићев роман за књижевно наслеђе, као и теме већ трети-ране у нашој књижевности (Црњански).

У рубрици „Преводи“ доносимо вам чланак професора Грегори Џоунс Каца (Gregory Jones-Katz) са Универзитета у Хонг Конгу, који говори о рецепцији Деридине философије у Америци, и интервју са једним од водећих живих философа у Француској Жан Лук Нансијем (Jean-Luc Nancy), на кога је је-дан од кључних утицаја извршио управо Дериде. Оба превода нам је обезбједила наша колегиница са Универзитета у Бечу Вања Вуковић.

„Свједочанства“ садрже извод из необјављеног интервјуа са проф. др Предрагом Гугом Лазаревићем, сигурно последњим бањалучким аристократом у најбољем смислу те ријечи.

На самом крају са задовољством објављујемо фантастич-ну причу „Атревидо“ младог босанскохерцеговачког писца (избјегавам израз списатељица који звучи помало банално) Мирне Драгаш из Сарајева која говори о интелектуалном из-олационизму.

Ту су и три пјесме колеге Стефана Цвијића са Одсјека за историју које својом концизношћу, метафизичким каракте-ром и понеким заиста врхунским стиховима наговјештавају

оригиналног аутора.

Будући да смо то пропустили да урадимо у првом броју, овом приликом желимо да се захвалимо свима који су слали своје радове, а нарочито Милки Рисовић, лектору, Предрагу Лози за графичка рјешења и прелом и Неђи Малешевићу за несебичну помоћ.

Остаје ми још да позовем све заинтересоване колеге да нам шаљу своје радове, преводе, промишљања и стваралаштво како бисмо сви заједно искористили овај ријетко слободан простор за једну независну и конструктивну расправу, сарадњу и размјену идеја, искустава и прије свега пријатељства.

Свако добро,
Милан Глигорић